

slutning til, hvad det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (C. Hage) udtalte — det forekom mig i det Hele, at han tog paa en ganske anderledes rolig og moderat Maade paa dette Spørgsmaal end andre Talere — gøre opmærksom paa, at der jo endnu ikke er saa overmaade meget forsømt. Det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds fremhævede, at det vel nok var raadeligt at vente med at dømme om Sagen, til den forelaa i sin Helhed. Dermed mente han øjensynligt, at det var rimeligt at vente, indtil man saa, hvorledes den højtærede Minister fastsatte Taksterne. Der er det sidste Ord ikke sagt endnu, ja ikke en Gang det første, og jeg tror ærligt talt, at det store Publikum vil modtage betydelige Takstnedsættelser, selv om der saa ikke bliver nogen Afgift til Kommunen, med langt mere Tilfredshed end selv en ret høj Afgift til Kommunen sammen med de nuværende og maaske endogsaa højere Takster.

Det er en ganske umaadelig Myndighed, der er lagt i Ministerens Haand. Der staar i Koncessionen — og selvfølgelig ogsaa i Loven — at Ministeren kan fastsætte Maksimumtaksterne, som han vil. Koncessionshaverne have ingen som helst Indflydelse paa hele Forholdet; naar Ministeren har sagt: saa og saa skal det være, saa er det saa for de første fem Aar, og der er intet i Vejen for, at Taksterne yderligere kunne nedsættes i de næste fem Aar. Jeg synes derfor, at det under disse Forhold er lidt for tidligt at skrive Gewalt, men naturligvis er det rigtig allerede nu meget indstændigt at henstille til Ministeren, at han vil bruge sin Myndighed, selvfølgelig ikke med Ubillighed, men alligevel med en vis Strenghed. Den, der har Monopol, maa finde sig i, at han ikke faar et saa stort Udbytte som den, der driver en almindelig fri Forretning, der er Konkurrence undergiven, og det er mit Haab, at de mange vrede ville blive beskæmmede, naar de se, hvorledes det stiller sig med Taksterne. Men jeg kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at man maa se med nogen Undren paa den uhyre Myndighed, som stadig i vore Dage gives Ministrene i disse Love, som blive til ved alle Lovgivningsmagtens Faktors Medvirkning. Man skulde tro, at Lovgivningsmagten kunde være lidt mere tilbøjelig til at være forsigtig, men det er ikke Tilfældet. Jeg skal eksempelvis oplyse — det skal ikke tage mange Ord — at medens det i sine Tid, naar det drejede sig om Adgang til

den kongelige militære Højskole under den enevældige Konge, kom an paa en Eksamen, som var fælles for alle, hvor de bestaaende kom ind efter Nummerorden, og de, som ikke kunde klare Prøven, maatte blive ude, og hvor det eneste, som Hs. Maj. Kongen forbeholdt sig, var det saakaldte Kongesyn, som man kunde faa — selv om man var meget nærsynet, kunde man blive Officer, hvis Kongen tillod det, men fraset det gik alt regelmæssigt og strengt videnskabeligt til, og Hans Majestæt kunde ikke frelse en Klodrian i Matematiken, han kom ikke ind — saa har man nu Ministermatematik, ligesom man tidligere havde Kongesyn. Naar en ung Mand har opnaaet Præliminæreksamen med 3dje Karakter — og det er ikke svært — kan han blive foretrukket for en polyteknisk Kandidat med 1ste Karakter med Udmærkelse, selv om han ikke i praktisk Henseende staar over sidstnævnte. Jeg ved meget godt, at det er kun et Tankeeksperiment. Jeg ved, at man i Krigsministeriet søger at afveje alle mulige Hensyn, men det er morsomt at se den Modsætning, der er mellem Tilstandene under det absolute Kongedømme og de Love, der gives under den nuværende Regeringsform, hvorledes Ministeren nu faar en Myndighed, som den enevældige Monark ikke havde. Det gælder mange andre Love, det gælder f. Eks. om Margarine-loven, hvor Landbrugsministeren kan udstede Udførselsforbud. Jeg skal imidlertid ikke komme nærmere ind paa det, det er kun en Sidebemærkning, hvortil Telefon-loven naturlig har foranlediget mig. Naar man læser den igennem, forbavsnes man over den uhyre Magt, der er lagt i Ministerens Haand.

Der er blevet udtalt, jeg vil ikke sige mange, men skarpe Ord af den ærede første Taler, som havde Ordet, det var vel i Forgaars. Han drog meget stærkt til Felts mod Hærens Heste, idet han gik ud fra et Indtryk, som han havde faaet ved Begravelsen i Roskilde. Jeg kan ganske slutte mig til, hvad den ærede Krigsminister sagde herom, men vil gerne komme med et Par supplerende Bemærkninger. Jeg vil gøre opmærksom paa, at disse Heste have holdt paa Gaden i bidende Østenvind, sandsynligvis fra Morgenstunden af, og det var i en Periode, hvor Haarskiftet finder Sted, hvilket tilsammen maatte give en forpjusket Pels og et daarligt Haarlag, som maatte gøre et i høj Grad ugunstigt Indtryk. Og saa var det fremdeles, som Taleren selv antydede, et Tidspunkt, hvor de